

СПОНА
Културно-информативни центар
Срба у Републици Македонији

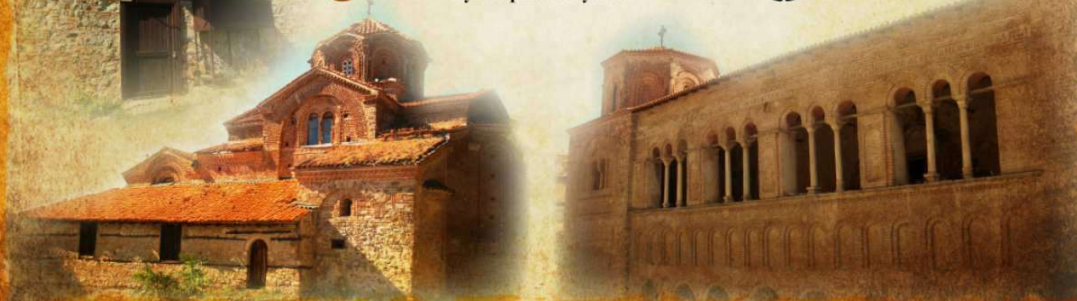
СВЕТИ ГРАД: ЦРКВЕНА АРХИТЕКТУРА ОХРИДА У XIV ВЕКУ

Предавање
Јасмине С. Ђирић

15. јун | 20:00
2026 | часова

НУ Завод за заштиту споменика културе и
музеј – Охрид
Кућа Христа Узунова

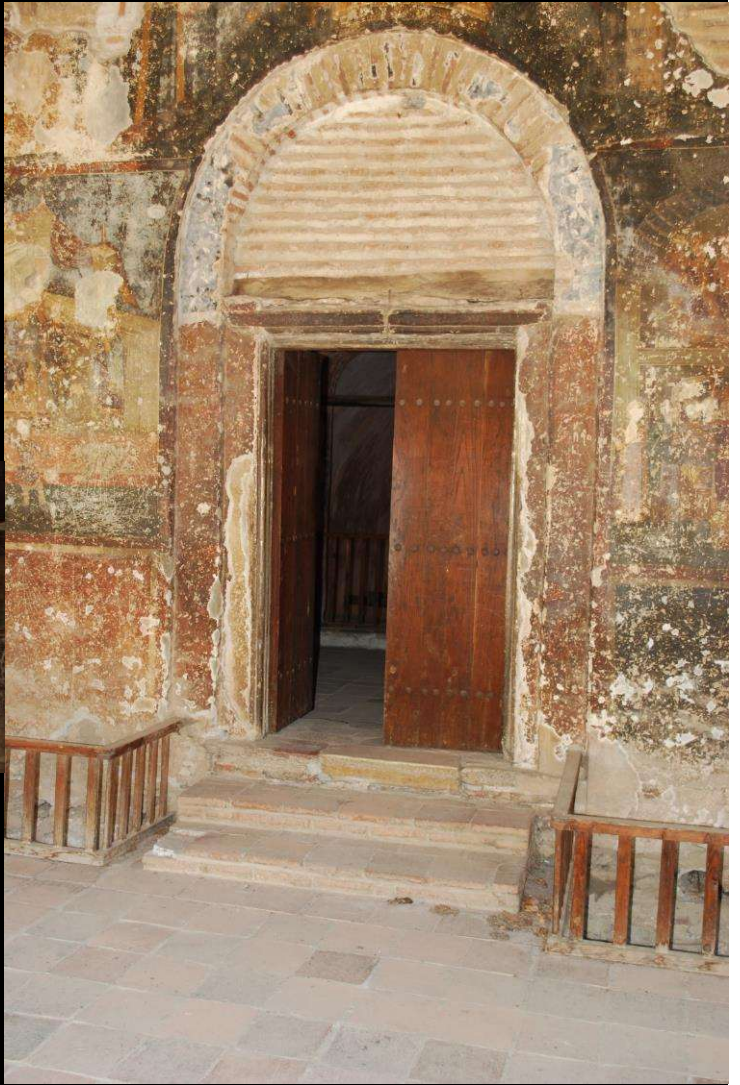

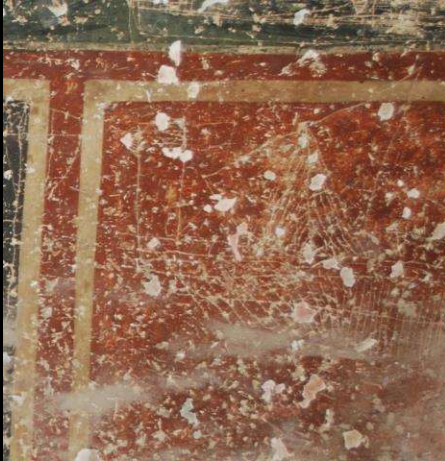

Deer Graffiti: Psalmic Imagery

Ships and the Water: *Ecclesia Navigans*

Peacocks and eagles (a pigeon?)

Graffitied Human Figures: Saints, Warriors, or Pilgrims?

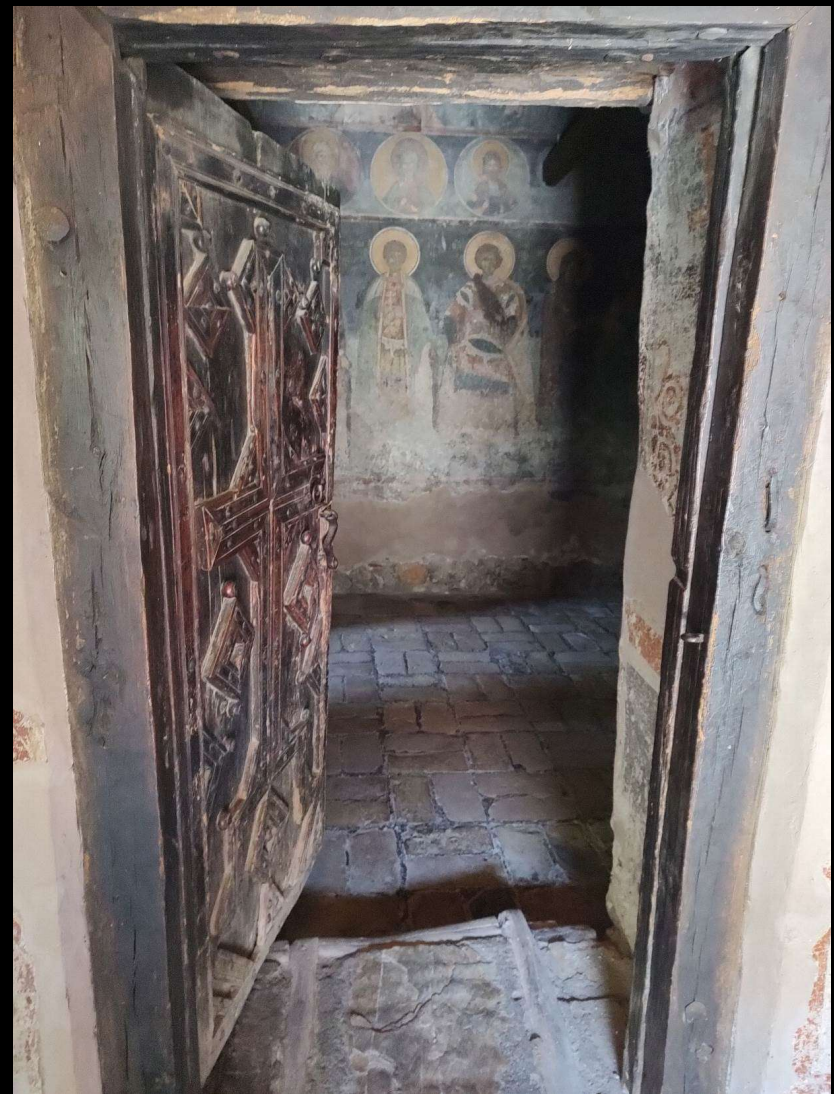

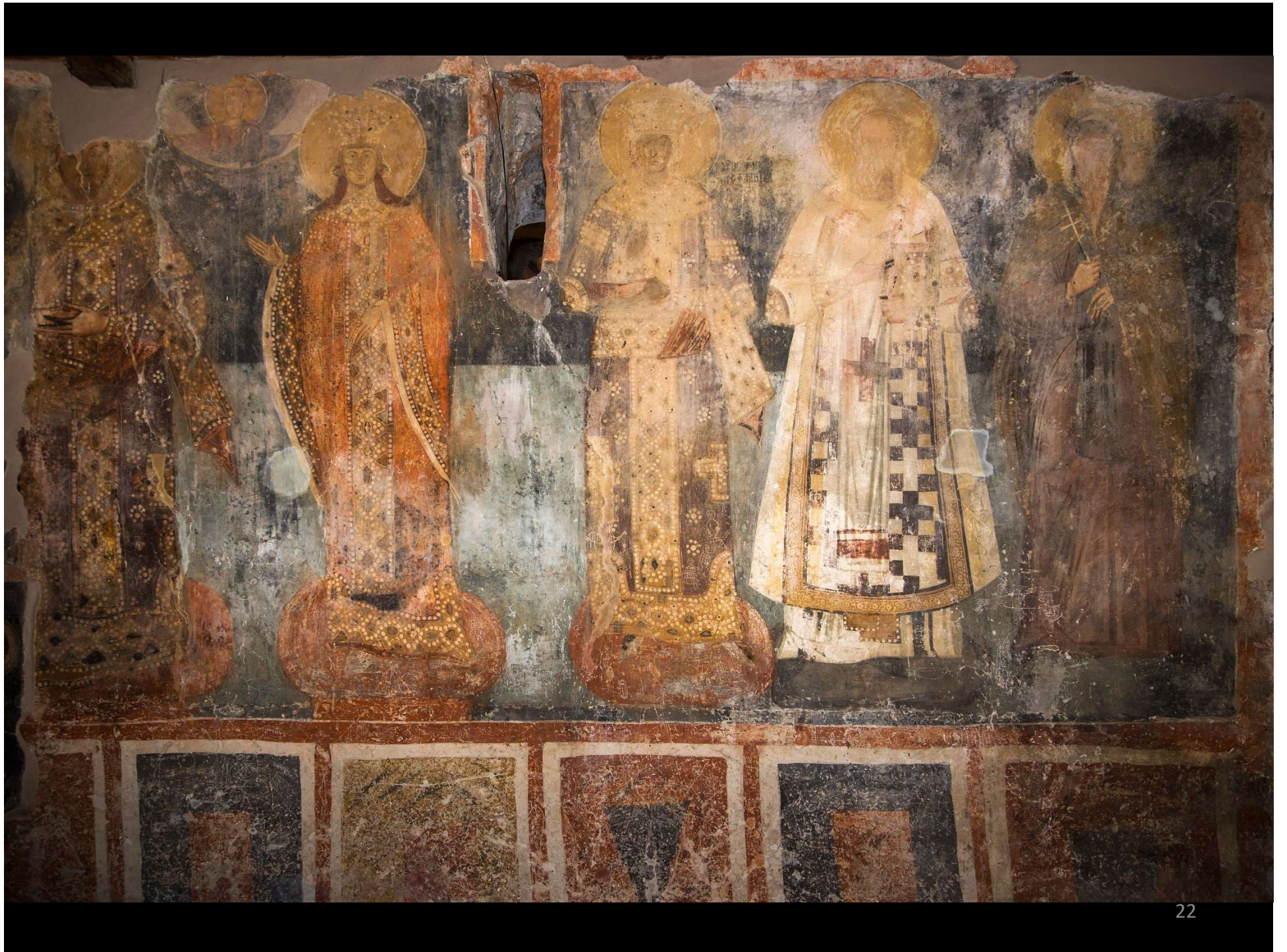

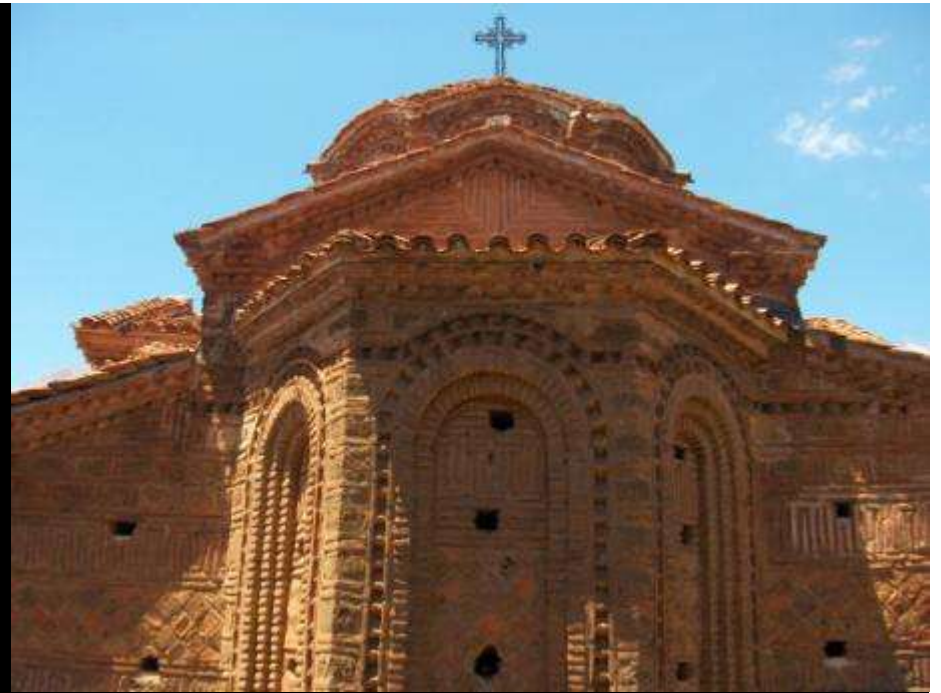
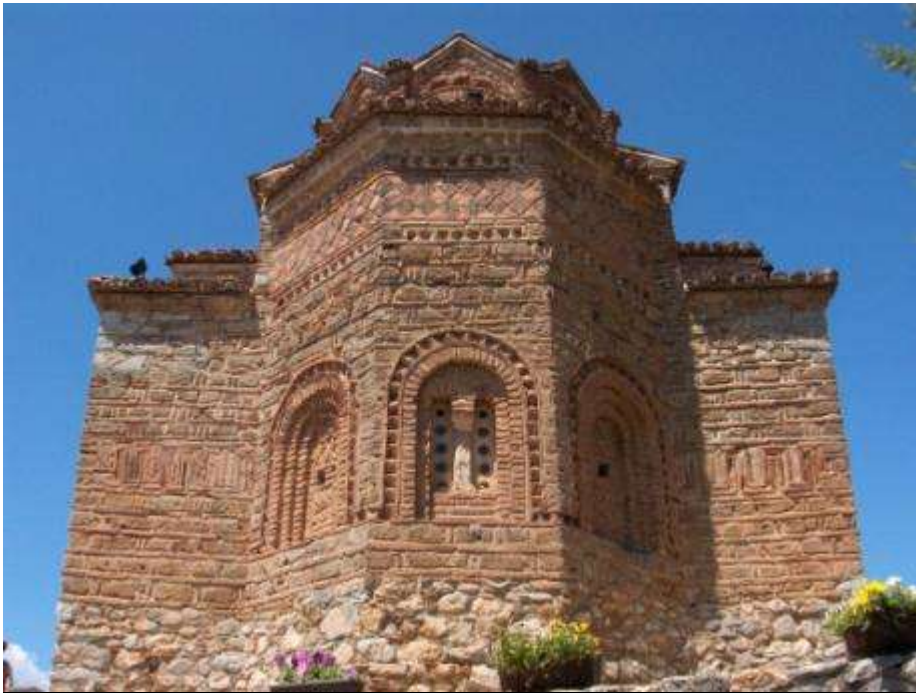

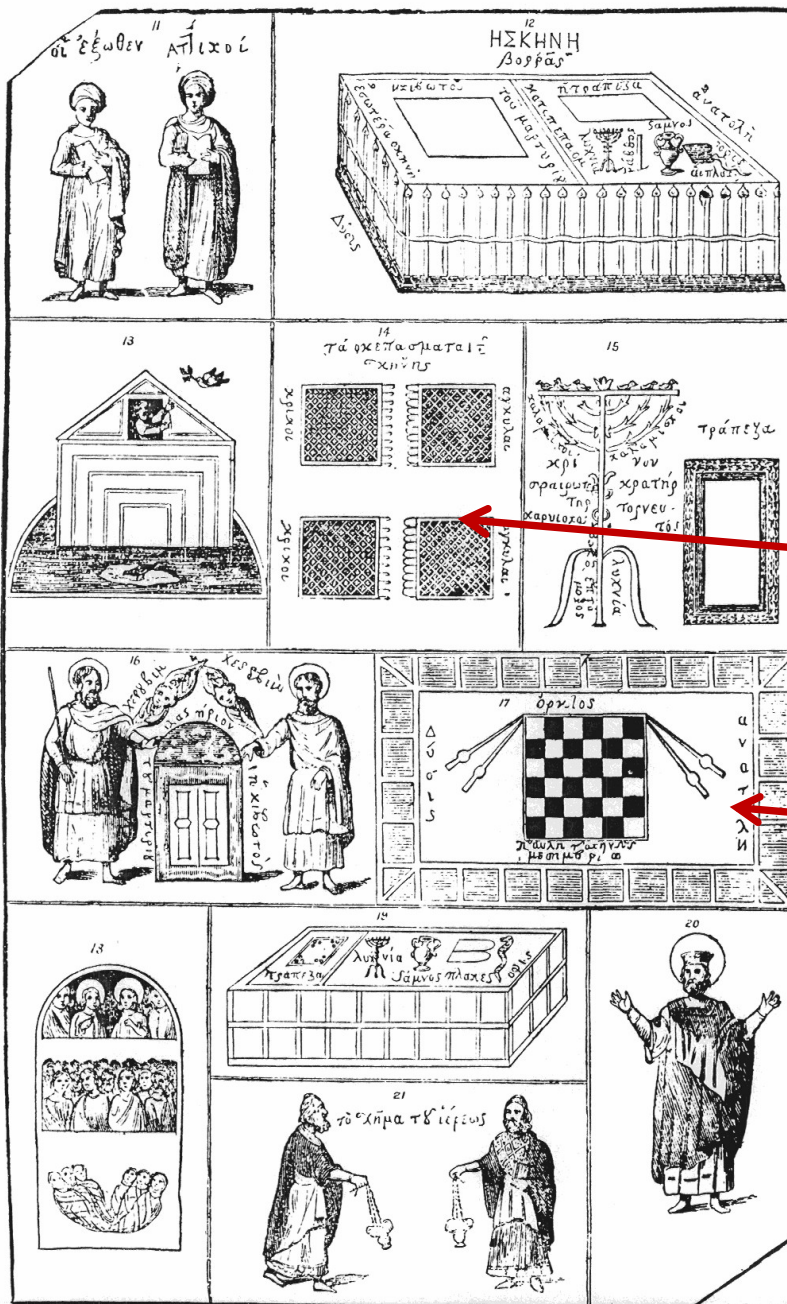

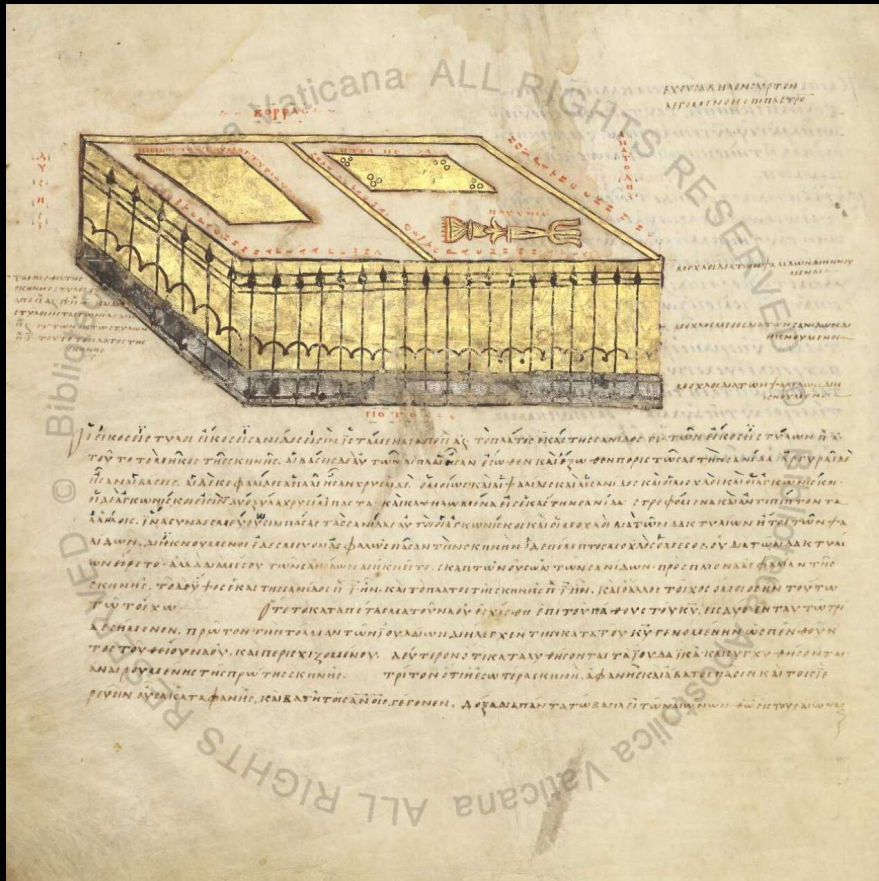

„Мојсије је примио од Бога образац Скиније, а по истом обрасцу Бог је саздао читав свет.“

(κατὰ τὸν τύπον τῆς σκηνῆς)

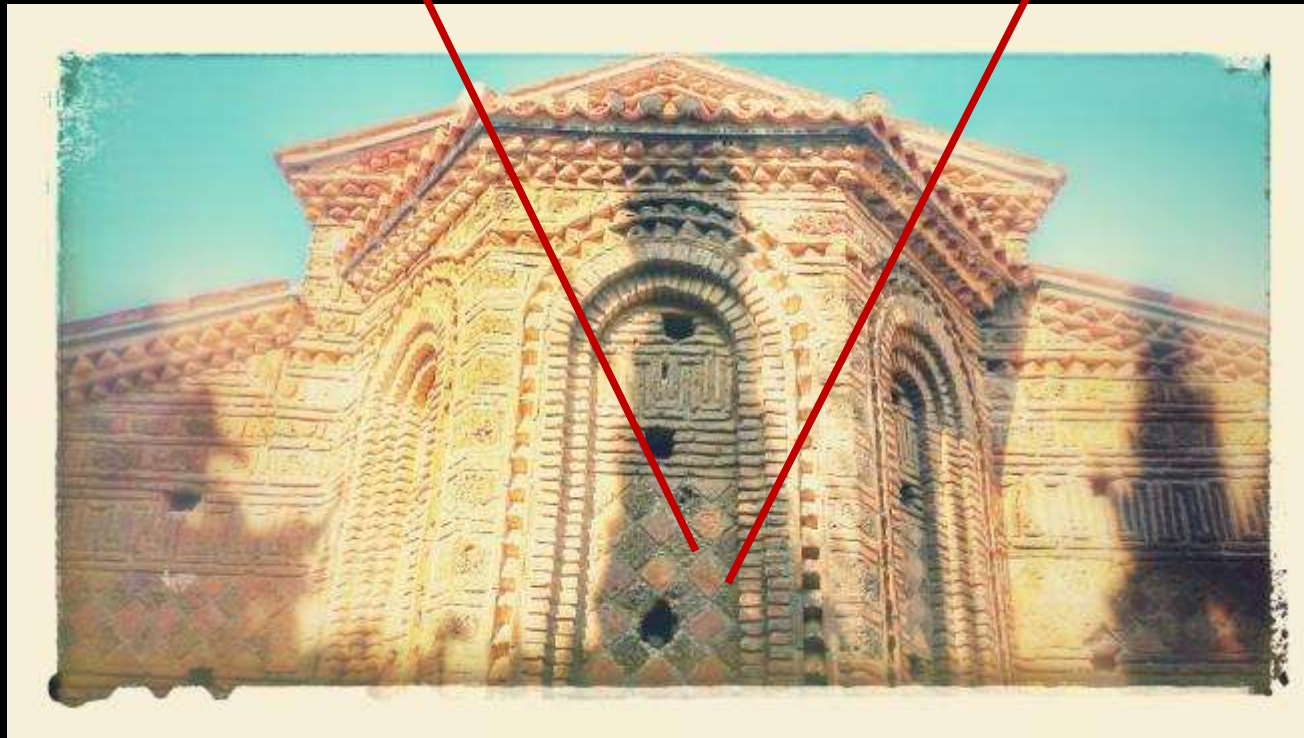
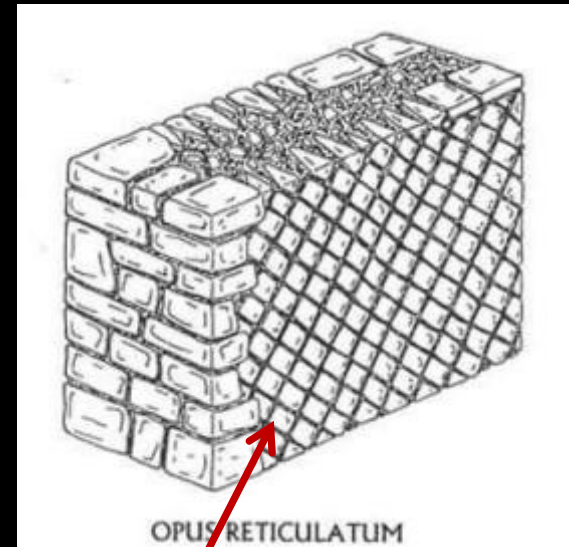
Геометријска поља на фасадама охридских цркава XIV века не треба посматрати искључиво као декоративне мотиве, већ као архитектонску трансформацију текстилних образаца Скиније, односно као материјализацију сакралне топографије космоса, чије се теолошко и визуелно утемељење може препознати у Хришћанској топографији Козме Индикоплова.

Лист из ватиканског рукописа Козмине *Хришћанске топографије* види се Скинија као уређени, правоугаони и сакрално ограничени простор. Њен оквир, састављен од наизменичних тамних и светлих поља, као и средишња површина са шаховским распоредом боја, омогућавају да се ова минијатура чита као визуелна парадигма текстилно устројеног космоса. Упоређена са фасадама охридских цркава XIV века, нарочито Богородице Перивлепте и Светог Јована Канеа, ова схема открива да ромбови, троуглови и шаховска поља од опеке и камена могу бити схваћени као архитектонски превод завеса Скиније. Тако фасада постаје камена мембрана између земаљског и небеског простора, док храм у целини функционише као микрокосмос.

Козма управо преко њега тумачи Скинију као **образац света**: оно што је Мојсије видео као божански модел на гори, у малом је остварено у Скинији, а у великом у самом космосу. У *Christian Topography* Козма изричито повезује Мојсијеву Скинију са устројством света, полазећи од тога да је Бог Мојсију показао „образац“ према коме треба устројити свети простор.

Јевр. 8, 5

